

Якщо...

Редьярд Кіплінг

переклад Є. Сверстюка

Як вистоїш, коли всі проти тебе —
Упали духом і тебе клянуть,
Як всупереч усім ти віриш в себе,
А з їх зневіри також візьмеш суть;
Якщо чекати зможеш ти невтомно,
Оббріханий — мовчати і пройти
Під поглядом ненависті, притому
Не грати цноти ані доброти;
Як зможеш мріять — в мрійництво не впасти,
І думать — не творити думки культ,
Якщо Тріумф, зарівно як Нещастя,
Сприймеш як дим і вітер на вису;
Якщо стерпиш, як з правди твого слова
Пройдисвіт ставить пастку на простих,
Якщо впаде все, чим ти жив, і знову
Зумієш все почати — і звести;
Якщо ти зможеш в прориві одному
Поставить все на карту і програти,

А потім — все спочатку, і нікому
Про втрати навіть слова не сказати;
Якщо ти змусиш Серце, Нерви, Жили
Служити ще, коли уже в тобі
Усе згоріло, вигасло — лишилась
Одна лиш воля — встоять в боротьбі;
Як зможеш гідно річ вести з юрбою
І з Королем не втратиш простоти,
Якщо усі рахуються з тобою —
На відстані, яку відміриш ти;
Якщо ущерть наповниш біг хвилини
Снагою дум, енергією дій,
Тоді весь світ тобі належить, сину,
І більше: ти — Людина, сину мій.
Переклад Євгена Сверстюка

переклад Максима Стріхи

Якщо спокійний ти перед юрбою,
Де зведено на тебе поговорі,
Зневірений, залишився собою,

І зрозумів тягар чужих зневір;
Якщо навчився ти терпляче ждати,
Поміж брехні самому чесним будь,
Не прибирався у святецькі шати
І люття не відплачував за лють;
Якщо ти мріям не віддався на ласку,
Якщо ти владар пристрастям своїм,
Якщо приймаєш Успіх та Поразку
І знаєш, що ціна та сама їм;
Якщо слова твої, немов приманку,
Негідник перед дурнем вихваля,
І знищено твій труд весь доостанку,
А ти зумієш все почать з нуля;
Як все, твоїми створене руками,
Зробити зможеш ставкою у грі,
Програти і знову працювать роками,
Не згадуючи програші старі;
Якщо ти змусиш Серце, Нерви, Жили,
Служить тобі, як їх уже й нема,
І вистоїш, коли бракує сили,
І залишилась Воля лиш сама;

Як ти шляхетний між простого люду,
Як ти простий і серед королів,
Якщо на тебе не зведуть облуди
Ні ворог твій, ні друг твій поготів;
Якщо, забувши біль, поразки, втому,
Свій шанс єдиний зможеш віднайти,
Твій, сину, світ і все, що є у ньому,
Та більш того — тоді Людина ти!
Ти знаєш, що ти — ЛЮДИНА?
Ти знаєш, що ти — людина?
Ти знаєш про це чи ні?
Усмішка твоя — єдина,
Мука твоя — єдина,
Очі твої — одні.
Більше тебе не буде.
Завтра на цій землі
Інші ходитимуть люди,
Інші кохатимуть люди —
Добрі, ласкаві й злі.
Сьогодні усе для тебе —
Озера, гаї, степи.

І жити спішити треба,
Кохати спішити треба —
Гляди ж не проспи!
Бо ти на землі — людина,
І хочеш того чи ні —
Усмішка твоя — єдина,
Мука твоя — єдина,
Очі твої — одні.

переклад Василя Стуса

Синові

Коли ти бережеш залізний спокій
всупір загальній паніці й клятьбі,
коли наперекір хулі жорстокій
між невірів ти віриш сам собі.
Коли ти вмієш ждати без утоми,
обмовлений, не станеш брехуном,
ошуканий, не піддаєшся злomu
і власним не хизуєшся добром.
Коли тебе не порабують мрії,
в кормигу дум твій дух себе не дасть,
коли ти знаєш, що за лицедії —
облуда щастя й машкара нещасть.
Коли ти годен правди пильнувати,
з якої вже зискують махлярі,
розбитий витвір знову доробляти,
хоча начиння геть уже старі.
Коли ти можеш всі свої надбання

поставити на кін, аби за мить
проциндрити без жалю й дорікання —
адже тебе поразка не страшить.
Коли змертвілі нерви, думи, тіло
ти можеш знову кидати у бій,
коли триматися немає сили
і тільки воля владно каже: стій!
Коли в юрбі шляхетності не губиш,
а бувши з королями — простоти,
коли ні враг, ні друг, котрого любиш,
нічим тобі не можуть дорікти.
Коли ти знаєш ціну щохвилини,
коли від неї геть усе береш,
тоді я певен: ти єси людина
і землю всю своєю назовеш.

оригінал (англійською)

If you can keep your head when all about you
Are losing theirs and blaming it on you;
If you can trust yourself when all men doubt you,
But make allowance for their doubting too:
If you can wait and not be tired by waiting,
Or, being lied about, don't deal in lies,
Or being hated don't give way to hating,
And yet don't look too good, nor talk too wise;
If you can dream—and not make dreams your master;
If you can think—and not make thoughts your aim,
If you can meet with Triumph and Disaster
And treat those two impostors just the same:.
If you can bear to hear the truth you've spoken
Twisted by knaves to make a trap for fools,
Or watch the things you gave your life to, broken,
And stoop and build 'em up with worn-out tools;
If you can make one heap of all your winnings
And risk it on one turn of pitch-and-toss,

And lose, and start again at your beginnings,
And never breathe a word about your loss:
If you can force your heart and nerve and sinew
To serve your turn long after they are gone,
And so hold on when there is nothing in you
Except the Will which says to them: "Hold on!"
If you can talk with crowds and keep your virtue,
Or walk with Kings—nor lose the common touch,
If neither foes nor loving friends can hurt you,
If all men count with you, but none too much:
If you can fill the unforgiving minute
With sixty seconds' worth of distance run,
Yours is the Earth and everything that's in it,
And—which is more—you'll be a Man, my son!